

„ նանկ կըխածնեն կըվիրաւորեն մէկ-
 „ զմէկ որ կարծես թէ Լաւրոպայի
 „ վայրենի մարդիկը ասոնք են : Վո-
 „ ղու թիւն, յանցանք, չարիք չկայ
 „ որ չընեն . գազանի պէս կապրին ,
 „ ու ատենէ դուրս կըմեռնին՝ խեղ-
 „ ճու թիւ ու անկարգութեամբ հա-
 „ լած մաշած , մարդկութենէ ելած :
 „ Ստածող չկայ թէ ասոնց քով բնա-
 „ կելէն աղէկ է հրաբուխի քով
 „ բնակիլը ” :

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Յունաստանի Լափաւորութեան Կիմակոսան
 Լիճակը :

Լս տարուանս մէջ Լաւրոպայի քա-
 ղաքական դիպուածներուն ամէնէն
 մեծը Յունաստանի Թագաւորութե
 մէջ հանդիպեցաւ . վասն զի մէկ գի-
 շերուան մէջ կառավարութեան կեր-
 պը բոլորովին փոխուեցաւ : Քանի որ
 յոյք ինքնագլուխ տէրութիւն եղան
 ու առանձին Թագաւոր ունեցան , ի-
 բենց տէրութիւնը միապետական կը-
 սեպուէր . այսինքն Թագաւորը իրեն
 խորհրդական իշխաններովը անմիջա-
 պէս կըկառավարէր բոլոր տէրութիւնը՝
 առանց պարտական ըլլալու որ ազգին
 կարծիքները լսէ ու անոր կամացը
 համաձայն երթայ : Լս տեսակ կա-
 ռավարութիւնը յունաց համար ու-
 բոշողները եղան անգղիացիք , գաղ-
 ղիացիք ու ռուսները , և առաջին
 Թագաւոր Յունաստանի ընտրեցին
 Պաւերայի Թագաւորին պզտիկ որ-
 դին՝ Սթոն Ա անունով : Տասուերկու
 տարի այսպիսի կառավարութեամբ
 երթալէն ետքը , աս տարի սեպտեմ-
 բերի 13ին (ըստ նոր տոմարի) ոտք
 ելան յոյները յանկարծ , ու կէս գի-
 շերը նոր անցած՝ ելան գնացին Թա-
 գաւորին պալատը պաշարեցին : Թա-

գաւորը շփոթած՝ ելաւ հարցուց թէ
 ինչ կուզեն , անոնք ալ մէկ բերան
 ոտք կոխեցին որ տէրութեան կառա-
 վարութեան կերպը փոխուի , ու ա-
 զատ միապետական չըլլայ ասկէ ետ-
 քը , հապա գաղղիացուց ու անգղիա-
 ցուց Թագաւորութիւններուն պէս՝
 Թագաւորին իշխանութիւնը ամփո-
 փուի , և ըլլայ Սահմանադրեալ՝ Թա-
 գաւորութիւն : Սթոն ալ տեսնելով
 թէ բոլոր զօրքը՝ Ժողովուրդը և իշ-
 խանները միաբաներ են աս բանիս
 մէջ , հաւանեցաւ ու կամքերնին կա-
 տարեց . պաւերացի իշխանաւորները
 քովէն հեռացուց , նոր խորհրդական-
 ներ ընտրեց , ու հրաման տուաւ որ
 քիչ ատենէն ազգային Ժողով ըլլայ ,
 որպէս զի աս նոր սահմանադրութե
 կարգերը կանոնները որոշեն :

Լս փոփոխութեանս տեղն ՚ի տեղը
 ստորագրութիւնը լրագիրներուն կը-
 թողունք , ինչպէս նաև ան փոփոխու-
 թիւնները որ անտարակոյս պիտի ըլ-
 լան Յունաստանի մէջ նոյն պատճա-
 ռաւ . իսկ մենք Յունաստանի հիմա-
 կուան վիճակը ստորագրենք հոս հա-
 մառօտ՝ ստոյգ աղբիւրներէ առնե-
 լով :

Բոլոր Յունաստանի բնակիչներուն
 թիւը հիմա է 926,000 . ասոնք գրե-
 թէ ամէնքն ալ յոյն են ազգաւ ,
 բայց տեղ տեղ կըգտնուին նաև բուլ-
 ղար՝ անգղիացի և իտալացի գաղթա-
 կաններ : Լս բնակիչներուն գրեթէ
 հինկին մէկը վաճառականութեան
 հետ է . բայց բուն տէրութեան մէջ
 հարուստ վաճառականներ խիստ քիչ
 կըգտնուին . անոնք ալ աւելի կղզիներ
 ուն մէջ են , ինչպէս Շիրա և այլն :
 Ինդ հակառակն շատ աւելի հարուստ
 են ան յոյն վաճառականներն որ կը-
 գտնուին Ղլեքսանդրիա , Հալէպ , ()-
 տեսսա , () միւռնիա , Պօլիս , Սէնե-
 տիկ , Սարսիլիա , Փէշթ , Սէննա ,
 Թրեստ և ուրիշ տեղուանք :

Քաղաքականութիւնն ու կրթու-

Թիւնը խիստ քիչ առաջ գնացած է Յունաց մէջ, Թէպէտ և ընդհանուր ջանքերնին մեծ է ծաղկելու ու Լաւրոպացւոց նմանելու : Եւ ալ իրաւ է որ Յունաց բնութիւնը շատ կը տարբերի իրենց գաւառներէն ու բնակութենէն . զոր օրինակ կղզեցիք աւելի աչքաբաց կը սեպուին, բայց ամէն կղզիներուն բնակիչներն ալ իրարմէ տարբեր յատկութիւններ ունին :

Լթէնքինմէջ Թագաւորական տը պարանէն զատ ինը տպարան ալ կայ, բայց քիչ կը բանին. դրսի քաղաքներն ալ տասը տպարան : Լեւի յայտնի նշան է Յունաց ծաղկելուն՝ որ ինը տեսակ լրագիր ունին, ինը տեսակ ալ բանասիրական օրագիրներ. անոնցմէ զատ՝ նաև զանազան ընկերութիւններ, այսինքն բժշկութեան, բնական պատմութեան, և գիտութիւնները տարածելու :

Հիմա հինգ հատ մեծ վարժարաններ կան Թագաւորական . ասոնցմէ իրեքը աւելի մեծ են, ու հարկաւոր եղած վարժապետները բոլորն ալ ունին. և են Լթէնք, Լաւփլիա ու Հերմոպօլիս քաղաքներուն մէջ : Բաւաւսունը ինը հատ ալ հասարակ Թագաւորական դպրոցներ կան՝ մէկ կամ երկու և կամ իրեք վարժապետով. քանի մը միմեանցուսոյց դպրոցներ . մէկ որք տղոց դպրատուն, մէկ հատ մըն ալ վարժապետութեան դպրոց : Իսկ առաջին կարգի կամ ժողովրդական դպրոցները 1836ին 114 հատ էին՝ 10,770 աշակերտով . անոնցմէ զատ ալ 270 դպրոցի չափ կար նաև աւաններն ու գեղերը :

Հիմակուան զօրքն է 12,326 :

Եւր ընտրուած եօթը ատենակալ իշխանները ասոնք են .

Սեթաքսա, տեսուչ արտաքին գործոց .

Լոնտոս, տեսուչ պատերազմի .

Քանարիս, ծովամարտի .

Սիդէս Փալամիտիս, ներքին գործոց .

Սաւսոլաս, վաճառականութիւն .

Սեւաս, արդարութեան .

Սքինաս, ուսմանց և կրօնի :

Լթէնքի մէջ դեսպաններ ունեցող օտար տէրութիւնները ասոնք են . Լէստրիա, Շուետ, Սպանիա, Նիդըրլանդ, Ռուսաստան, Պաւերա, Պաղղիա, Բրուսիա, Տաճկաստան : Իսկ աս տէրութիւնները, Լափլի, Սարտենիա, Հոլանտա և Սաքսոնիա հիւպատոսներ ունին Լթէնք : Յունաց տէրութիւն ալ դեսպաններ ու հիւպատոսներ ունի Լոնտրա, Բեթլըպուրկ, Փարիզ, Սոնաքոյ, Պերլին, Սաթրիտ, Սեննա, Պօլիս, և ուրիշ զանազան ծովային քաղաքներ :

Եկեղեցական սիւնհոգոսը ամէն տարի Թագաւորին ընտրութեամբը կը փոխուի . աս սիւնհոգոսին անդամներն են 5 եպիսկոպոս ու 2 ատենադպիր, տէրութեան կողմանէ ալ մէկ գործակալ մը : Յունադաւան եպիսկոպոսներուն թիւն է 33, սիւնհոգոսին անդամներն ալ համընդ . իսկ հռովմէական յունաց եպիսկոպոսները 4 են, որ կրնստին Լաքսոս, Սիինէ, Շիրա և Սանթուրին կղզիները : Գիտնալու է որ Յունաստանի Թագաւորութե եկեղեցականները Պօլսոյ պատրիարքին իշխանութեանը տակէն ելլելնին յայտնի ըրին 1833ին, օգոստոսի 4ին . և անկէ ետքը մէկ պատրիարք մը դնելու տեղը հիմակուան սիւնհոգոսը հաստատեցին Ռուսաց պէս . միայն աս տարբերութեամբ որ Ռուսաց կայսրը իր սիւնհոգոսին կամ եկեղեցւոյն գլուխն է, իսկ Յունաց Թագաւորը հռովմէական ըլլալով անոնց ժողովքին որոշմանցը չը խառնուիր :

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

Եւրէտի Կեանք :

Եւրպիւսիոյ բարեացաւորներ և ամէնէն պատուական ըմբի մեր կեանքն